

**КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА***Анотація*

Для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств їм необхідно якісно розвивати кожен з напрямів своєї фінансово-господарської діяльності, оперативно реагувати на ринкові зміни, брати до уваги тенденції міжнародного ринку. Запропонована у статті система комплексного підходу до оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства дозволяє визначити функціональну взаємопов'язану сукупність виробничого, маркетингового, інвестиційного, фінансового потенціалів. У рамках створеного комплексного підходу розроблено модель оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від внутрішніх факторів його розвитку та модель оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від його ринкових взаємовідносин. Проведено оцінку фінансово-економічного потенціалу за розробленими етапами кожної з моделей на прикладі показників діяльності хлібопекарських підприємств України. Визначено переваги та недоліки запропонованого комплексного підходу до оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства.

Ключові слова: виробничий потенціал, маркетинговий потенціал, інвестиційний потенціал, фінансовий потенціал, оцінка фінансово-економічного потенціалу підприємства.

**КОМПЛЕКСНЫЙ ПОДХОД К ОЦЕНКЕ ФИНАНСОВО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА
ПРЕДПРИЯТИЯ***Аннотация*

Для обеспечения конкурентоспособности отечественных предприятий им необходимо качественно развивать каждое из направлений своей финансово-хозяйственной деятельности, оперативно реагировать на рыночные изменения, принимать во внимание тенденции международного рынка. Предложенная в статье система комплексного подхода к оценке финансово-экономического потенциала предприятия позволяет определить функциональную взаимосвязанную совокупность производственного, маркетингового, инвестиционного, финансового потенциалов. В рамках созданного комплексного подхода разработана модель оценки финансово-экономического потенциала предприятия в зависимости от внутренних факторов его развития и модель оценки финансово-экономического потенциала предприятия в зависимости от его рыночных взаимоотношений. Проведена оценка финансово-экономического потенциала по разработанным этапам каждой из моделей на примере показателей деятельности хлебопекарных предприятий Украины. Определены преимущества и недостатки предложенного комплексного подхода к оценке финансово-экономического потенциала предприятия.

Ключевые слова: производственный потенциал, маркетинговый потенциал, инвестиционный потенциал, финансовый потенциал, оценка финансово-экономического потенциала предприятия.

Постановка проблеми. Економічний розвиток України залежить від розвитку потенціалів кожного підприємства, організації та бізнес-структури. Важко переоцінити важливість оцінки потенціалу підприємства. Постійний розвиток та вмiла маркетингова політика з урахуванням зовнішніх ризиків дозволяють підприємству забезпечувати довгострокову прибутковість. Розробка методики оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства дозволить визначити слабкі ланки, що виникають у внутрішньому розвитку підприємства та у процесі ринкових взаємовідносин, і оперативно реагувати на них.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Визначення та методика оцінки потенціалу розвитку підприємства в сучасній економічній думці залишається темою, відкритою для дискусій. Розробкою методик оцінювання різних видів потенціалів підприємства займалися В. Бикова [1], В. Гросул [2], В. Гриньова [3], Є. Лапін [4], О. Назарова [5], І. Сіменко [6],

А. Сабадирьова [7], О. Федонін [8] та інші. Методики сучасних науковців часто базуються на експертних оцінках, правильність та об'єктивність яких часто неможливо оцінити.

Формулювання цілей статті й аргументування актуальності поставленого завдання. Метою статті є розробка моделей оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства в рамках комплексного підходу до оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства.

Виклад основного матеріалу. Кожен з напрямків фінансово-господарської діяльності так чи інакше впливає на місце господарюючого суб'єкта на ринку. Виробнича діяльність підприємства залежить від рівня забезпеченості та ефективності використання як основних засобів підприємства, так і трудових ресурсів. Рівень розвитку та взаємодії підприємства на ринку, попит на виготовлену продукцію визначають його маркетинговий потенціал. Інвестиційний потенціал формується внаслідок додаткових джерел надходжень, що стимулюють оновлення основних засобів та зростання вартості акцій підприємства. Фінансовий потенціал інформує про співвідношення про фінансову незалежність та платоспроможність підприємства у довгостроковій перспективі. Фінансово-економічний потенціал відображає вплив фінансової складової на економічний потенціал підприємства.

Оцінка фінансово-економічного потенціалу підприємства повинна висвітлювати динаміку узагальнюючого коефіцієнта залежно від змін фінансово-господарських показників діяльності підприємства, з одного боку, а з іншого – демонструвати, якою мірою діяльність інших підприємств на ринку впливає на розвиток обраного підприємства.

Враховуючи зазначене, комплексний підхід до оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства вирішено здійснювати у двох напрямках:

- порівняно з окремими періодами діяльності конкретного підприємства залежно від внутрішніх факторів його розвитку;
- порівняно з іншими підприємствами в процесі ринкової взаємодії.

Методика комплексного підходу до оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства базується на чотирьох видах потенціалів, що формують загальний коефіцієнт фінансово-економічного потенціалу підприємства, а саме: виробничий, маркетинговий, інвестиційний, фінансовий потенціали. Відобразимо в табл. 1 систему показників, що утворюють кожен з визначених потенціалів підприємства.

Таблиця 1

Методика розрахунку показників комплексного підходу до оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства*

Вид потенціалу підприємства	Показники розрахунку	Методика розрахунку	Умовні позначення, джерело інформації
1	2	3	4
Виробничий потенціал (ВП)	Коефіцієнт зносу основних фондів (K_z)	$K_z = \frac{З}{ПВ}$	З – знос основних засобів (дані: форма 1, код рядка 1012) ПВ – первісна вартість основних засобів (дані: форма 1, код рядка 1011)
	Фондовіддача (Φ_v)	$\Phi_v = \frac{ЧД}{ОЗ}$	ЧД – чистий дохід від реалізації продукції (дані: форма 2, код рядка 2000); сер ОЗ – середня сума залишкової вартості основних засобів (дані: форма 1, код рядка 1010)
	Продуктивність праці (ПП)	$ПП = \frac{ЧД}{Ч}$	ЧД – чистий дохід від реалізації продукції (дані: форма 2, код рядка 2000); Ч – чисельність працівників
	Рентабельність продукції за валовим прибутком (R_{np})	$R_{np} = \frac{ВП}{С} \cdot 100\%$	ВП – валовий прибуток (дані: форма 2, код рядка 2090); С – собівартість реалізованої продукції (дані: форма 2, код рядка 2050)

Продовження табл. 1

1	2	3	4
Маркетинговий потенціал	Рентабельність продажу (R_s)	$R_s = \frac{ВП}{ЧД} \cdot 100\%$	ВП – валовий прибуток (дані: форма 2, код рядка 2090); ЧД – чистий дохід від реалізації продукції (дані: форма 2, код рядка 2000)
	Частка ринку (Q_p)	$Q_p = \frac{ЧД}{Q_o}$	ЧД – чистий дохід від реалізації продукції (дані: форма 2, код рядка 2000); Q_o – обсяг виробництва хліба та хлібопекарської продукції відповідної області (дані: Держкомстат [9])
Інвестиційний потенціал	Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію ($ЧП_a$)	$ЧП_a = \frac{ЧП}{Акц}$	ЧП – чистий фінансовий результат (дані: форма 2, код рядка 2350 (2355)); Акц – кількість акцій (дані: форма 2, код рядка 2600)
	Коефіцієнт інвестування ($K_{інв}$)	$K_{інв} = \frac{ВК}{НА}$	ВК – власний капітал підприємства (дані: форма 1, код рядка 1495); НА – необоротні активи (дані: форма 1, код рядка 1095)
	Коефіцієнт оновлення НА ($K_{онов}$)	$K_{онов} = \frac{В_{НА}}{НА}$	$В_{НА}$ – витрати на придбання необоротних активів (дані: форма 3, код рядка 3260); НА – необоротні активи (дані: форма 1, код рядка 1095)
Фінансовий потенціал	Коефіцієнт поточної ліквідності ($K_{пл}$)	$K_{пл} = \frac{ОА}{ПЗ}$	ОА – оборотні активи (дані: форма 1, код рядка 1195); ПЗ – поточні зобов'язання (дані: форма 1, код рядка 1695)
	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості ($K_{кз}$)	$K_{кз} = \frac{ЧД}{КЗ}$	ЧД – чистий дохід від реалізації продукції (дані: форма 2, код рядка 2000); сер КЗ – середня сума кредиторської заборгованості (дані: форма 1, код рядка 1610-1650)
	Коефіцієнт автономії ($K_{авт}$)	$K_{авт} = \frac{ВК}{К}$	ВК – власний капітал підприємства (дані: форма 1, код рядка 1495); К – власний капітал підприємства (дані: форма 1, код рядка 1495);
	Рентабельність діяльності підприємства (R_d)	$R_d = \frac{ЧП}{А} \cdot 100\%$	ЧП – чистий фінансовий результат (дані: форма 2, код рядка 2350 (2355)); сер А – середня сума активів (дані: форма 1, код рядка 1900)

*Джерело: розроблено авторами на основі [9].

У межах комплексного підходу до оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства розроблено модель оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від внутрішніх факторів його розвитку (ФЕП_{вн}) та модель оцінки коефіцієнта фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від його ринкових взаємовідносин (ФЕП_з).

Модель оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від внутрішніх факторів його розвитку базується на наступних етапах:

1. За даними фінансової звітності розраховуються показники (p_{ijk}) відповідно до табл. 1 у розрізі звітних періодів і підприємств.

2. Визначається оптимальне значення кожного показника за аналізований період окремо для кожного з підприємств (o_{jk}). Оптимальним значенням для всіх показників, крім K_3 є максимальне. Для K_3 – мінімальне серед наявних. Для оптимізації підрахунків використаємо функцію «МАКС» і «МИН» у програмі MS Excel;

3. Здійснюємо розрахунок коефіцієнтів a_{ijk} за формулою 1:

$$a_{ijk} = \frac{P_{ijk}}{O_{jk}} \quad (1),$$

де і – порядковий номер аналізованого року;
 j – порядковий номер кожного з підприємств;
 k – вид показника, значення якого розраховується.

4. Розраховуємо значення коефіцієнтів r_{ijk} за формулою 2:

$$r_{ijk} = (1 - a_{ijk})^2 \quad (2).$$

5. Розраховуємо кожен з потенціалів – ВП, МП, ІП, ФП (Π_{ij}) за формулою 3:

$$\Pi_{ij} = \sum r_{ijk} \quad (3).$$

6. Шляхом розрахунку параметрів лінійної множинної регресії за допомогою функції ЛИНЕЙН у програмі Microsoft Office Excel за рівнянням моделі оцінки коефіцієнта фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від внутрішніх факторів його розвитку знаходимо ФЕП_{вн}:

$$ФЕП_{вн} = 3,832 + 0,624 \cdot ВП - 5,745 \cdot МП + 0,226 \cdot ІП + 1,314 \cdot ФП \quad (4),$$

де ВП – виробничий потенціал;
 МП – маркетинговий потенціал;
 ІП – інвестиційний потенціал;
 ФП – фінансовий потенціал.

За результатами проведеного аналізу визначено, що у розробленій моделі оцінки коефіцієнта фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від внутрішніх факторів його розвитку коефіцієнт кореляції $r = 0,8$, що свідчить про тісний зв'язок між показником у і факторами. Оскільки параметр $a_0 = 3,832 > 0$ і $r = 0,8 > 0$, то між величинами ФЕП_{вн} та всіма видами потенціалів існує прямий зв'язок.

Характеристики ФЕП_{вн} впорядковуються в порядку зменшення значень коефіцієнта. Розподіл значень результативного показника ФЕП_{вн} – фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від внутрішніх факторів його розвитку наведений в табл. 2.

Таблиця 2

Таблиця відповідності значень результативного показника ФЕП_{вн}

$0 < ФЕП_{вн} \leq 1$	$1 < ФЕП_{вн} \leq 4$	$4 < ФЕП_{вн} \leq 7$	$7 < ФЕП_{вн} \leq 10$	$ФЕП_{вн} > 10$
перспективний	зростаючий	стабільний	депресивний	кризовий

Розрахуємо для прикладу значення фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від внутрішніх факторів його розвитку ПАТ «Київхліб» у 2013-2016 роках за наведеною моделлю в табл. 3.

Таблиця 3

Динаміка фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від внутрішніх факторів його розвитку ПАТ «Київхліб» у 2013-2016 роках

	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.
Виробничий потенціал	0,326	0,315	0,231	0,042
Маркетинговий потенціал	0,021	0,048	0,144	0,083
Інвестиційний потенціал	0,143	3,882	1,722	1,369
Фінансовий потенціал	0,035	3,604	4,350	0,754
ФЕП _{вн}	4,0	9,4	9,3	4,7

Відповідно до проаналізованих даних, ФЕП_{вн} у 2013 році був зростаючим, у 2014-2015 роках різко знизився до депресивного, а за результатами діяльності у 2016 році досягнув

стабільного рівня. Враховуючи проведений аналіз, підприємству необхідно приділити увагу зростанню значень показників складових інвестиційного та фінансового потенціалів.

В умовах ринкової економіки кожне підприємство повинне збалансовано розвивати як внутрішній, так і зовнішній потенціали. Оцінити рівень розвитку фінансово-економічного потенціалу підприємства серед інших конкурентів дозволить модель оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від його ринкових взаємовідносин.

Модель оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від його ринкових взаємовідносин складається з етапів, аналогічних моделі оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від внутрішніх факторів його розвитку за винятком 2 етапу: оптимальне значення визначається серед значень всіх підприємств кожного з показників в розрізі років (σ_{ik}).

Рівняння моделі оцінки коефіцієнта фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від його ринкових взаємовідносин (ФЕП_з) виглядає наступним чином:

$$ФЕП_z = 1,183 + 0,232 \cdot ВП + 0,102 \cdot МП + 0,193 \cdot ІП + 0,197 \cdot ФП \quad (5).$$

У розробленій моделі оцінки коефіцієнта фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від його ринкових взаємовідносин коефіцієнт кореляції $r = 0,99$, що свідчить про тісний зв'язок між показником y і факторами. Оскільки параметр $a_0 = 1,183 > 0$ і $r = 0,99 > 0$, то між величинами потенціалів та ФЕП_з існує прямий зв'язок.

Результати аналізу групуються у порядку зростання. Чим нижчим є результативне значення ФЕП_з, тим кращим є фінансово-економічний потенціал вказаного підприємства серед інших аналізованих підприємств.

Проведемо аналіз коефіцієнтів фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від його ринкових взаємовідносин для хлібопекарських підприємств України, а саме: ПАТ «Київхліб», ПАТ «Концерн Хлібпром», ПАТ «Херсонський хлібокомбінат», ПАТ «Чернівецький хлібокомбінат», ТОВ «Сарненський хлібозавод» у 2016 році за наведеною моделлю в табл. 4.

Таблиця 4

Визначення фінансово-економічного потенціалу підприємства залежно від його ринкових взаємовідносин для хлібопекарських підприємств України у 2016 році

	ПАТ «Київхліб»	ПАТ «Концерн Хлібпром»	ПАТ «Херсонський хлібокомбінат»	ПАТ «Чернівецький хлібокомбінат»	ТОВ «Сарненський хлібозавод»
Виробничий потенціал	1,061	0,663	0,549	0,180	0,664
Маркетинговий потенціал	0,139	0,215	0,623	0,007	0,865
Інвестиційний потенціал	1,772	2,404	0,814	0,200	0,430
Фінансовий потенціал	1,552	2,626	0,670	1,168	1,330
ФЕП _з	2,092	2,341	1,663	1,495	1,770

Найкращий рівень фінансово-економічного потенціалу у 2016 році спостерігається у ПАТ „Чернівецький хлібокомбінат“, тоді як найнижчий – у ПАТ „Концерн Хлібпром“. Низькі результативні показники ПАТ „Концерн Хлібпром“ спричинені найгіршими фінансовим та інвестиційним потенціалами підприємства серед аналізованих хлібопекарських підприємств України.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отже, результати проведеного аналізу за розробленими моделями дозволяють визначити переваги комплексного підходу до оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства:

- вихідні дані до розрахунків базуються на даних фінансової звітності, яка є

стандартизованою та ведеться обов'язково кожним підприємством;

- для кожного підприємства визначаються виробничий, маркетинговий, інвестиційний, фінансовий потенціали, які характеризують кожен з напрямків фінансово-господарської діяльності підприємства;

- можливість порівняти вплив результатів фінансово-господарської діяльності підприємства на фінансово-економічний потенціал, а також визначення проблемних складових потенціалів з метою прийняття відповідних рішень;

- оцінка фінансово-економічного потенціалу залежно від діяльності конкурентів на ринку, що дозволяє здійснити порівняльний аналіз між аналізованими підприємствами та обрати напрям розвитку залежно від результатів конкурентів.

Недоліками розробленого комплексного підходу до оцінки фінансово-економічного потенціалу підприємства можна вважати відсутність в моделі якісних показників оцінки діяльності підприємства: організаційних (рівень організації менеджменту, кваліфікація персоналу, плинність кадрів), виробничо-технологічних показників (якість продукції, завантаженість виробничих потужностей, стан постачання сировини та матеріалів), маркетингових показників (стан задоволеності смаків споживачів, споживчий попит, організація точок збуту продукції) тощо.

Перспективами розвитку вказаного підходу може виступати врахування у процесі оцінки фінансово-економічного потенціалу впливу міжнародного розподілу праці на діяльність підприємств інших галузей промисловості, оскільки вказаний напрям наразі тільки зароджується, і не є надто актуальним для вітчизняних хлібопекарських підприємств.

Список використаних джерел:

1. Бикова В. Г. Оцінка та планування фінансово-економічного потенціалу підприємств загальнодержавного значення : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.04.01 / В. Г. Бикова. – К., 2006. – 24 с.
2. Гросул В. А. Управління конкурентним потенціалом підприємств роздрібною торгівлі : монографія / В. А. Гросул, М. В. Афанасьєва, А. В. Янчев. – Х. : ХДУХТ, 2016. – 244 с.
3. Гриньова В. М. Інвестування / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда. – К. : Знання, 2008. – 358 с.
4. Лапин Е. В. Экономический потенциал предприятия : моногр. / Е. В. Лапин. – Сумы : Университетская книга, 2002. – 309 с.
5. Назарова О. Г. Вартісний підхід до управління інвестиційним потенціалом підприємства: дис. канд. екон. наук. / О. Г. Назарова; 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). – Краматорськ, 2015 – 235 с.
6. Сіменко І. В. Аналіз фінансово-економічного потенціалу підприємства: навч. посіб. / І. В. Сіменко, І. М. Белоусова, О. О. Батлукова. – Донецьк: ДонДУЕТ, 2004. – 169 с.
7. Сабадирьова А. Л. Потенціал і розвиток підприємства : Навчальний посібник / А. Л. Сабадирьова, О. М. Бабій, Т. В. Куклінова, Д. Є. Салавеліс. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2013. – 343 с.
8. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб. / О. С. Федонін, І. М. Репіна, О. І. Олексюк. – Київ: Вид-во КНЕУ, 2004. – 316 с.
9. Лучко М. Р. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон. – Тернопіль: ТНЕУ, 2016. – 304 с.
10. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
11. Офіційний сайт Державної установи «Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://smida.gov.ua/>

Oksana Zybareva, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor,
Pavlo Shylepnytskyi, Doctor of Economic Sciences, Professor,
Uliana-Yuliia Poverzhuk, Postgraduate Student,
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi

COMPLEX APPROACH TO THE EVALUATION OF FINANCIAL AND ECONOMIC POTENTIAL OF THE ENTERPRISE

Summary

For the competitiveness of domestic enterprises, they need to develop qualitatively each of their areas of financial and

economic activity, respond promptly to market changes, and take into account the trends of the international market. In the article, system of complex approach to the estimation of the financial and economic potential of an enterprise is offered. It allows defining a functional interrelated set of production, marketing, investment, financial potentials. Within the framework of the developed integrated approach, a model for evaluating the financial and economic potential of the enterprise is developed, depending on the internal factors of its development, and a model for assessing the financial and economic potential of the enterprise, depending on its market relations. The estimation of financial and economic potential according to the elaborated stages of each of the models is conducted on the example of indicators of activity of bakery enterprises of Ukraine. The advantages and disadvantages of the proposed integrated approach to assessing the financial and economic potential of the enterprise are determined.

Keywords: production potential, marketing potential, investment potential, financial potential, estimation of financial and economic potential of the enterprise

References:

1. Bykova, V.H. (2006). *Estimation and planning of financial and economic potential of enterprises of national importance*. Extended abstract of candidate's thesis, Kyiv (in Ukr.).
2. Hrosul, V.A., Afanasieva, M.V., Yanchev, A.V. (2016). *Upravlinnia konkurentnym potentsialom pidpriemstv rozdrubnoi torhivli* [Managing the Competitive Potential of Retail Enterprises], Kharkiv State University of Nutrition and Trade, Kharkiv (in Ukr.).
3. Hryn'ova, V.M., Koiuda V.O., Lepeiko T.I., Koiuda O.P. (2008). *Investuvannia* [Investment], Znannia, Kyiv (in Ukr.).
4. Lapyn, E.V. (2002). *Ekonomycheskyj potentsyal predpriyatiya* [The economic potential of the enterprise], Universitetskaja kniga, Sumy (in Russ.).
5. Nazarova, O.H. (2015). *Cost-effective approach to management of investment potential of the enterprise*. PhD thesis in Economics, Kramatorsk (in Ukr.).
6. Simenko, I.V., Bielousova, I.M., Batlukova, O.O. (2004). *Analiz finansovo-ekonomichnoho potentsialu pidpriemstva* [Analysis of the financial and economic potential of the enterprise], DonDUET, Donetsk (in Ukr.).
7. Sabadyrova, A.L., Babii, O.M., Kuklinova, T.V., Salavelis, D.E. (2013). *Potentsial i rozvytok pidpriemstva* [Potential and expansion of consumption], ONEU, Odessa (in Ukr.).
8. Fedonin, O.S., Riepina, I.M., Oleksiuk, O.I. (2004). *Potentsial pidpriemstva: formuvannia ta otsinka* [Potential of the enterprise: formation and estimation], KNEU, Kyiv (in Ukr.).
9. Luchko, M.R., Zhukevych, S.M., Farion, A.I. (2016). *Finansovyj analiz* [Financial analysis], TNEU, Ternopil (in Ukr.).
10. Official site of the State Statistics Committee of Ukraine. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (in Ukr.).
11. Official site of the State Agency "Agency for the Development of the Infrastructure of the Stock Market of Ukraine". Available at: <https://smida.gov.ua/> (in Ukr.).



УДК 330.101.542: 65.01

А. В. Кругляно, к.е.н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Анотація

Стаття присвячена дослідженню питань оцінки ефективності стратегічного управління підприємствами у сучасних умовах. Складнощі в управлінні сучасними підприємствами здебільшого лежать у площині не стільки побудови цілий та розробки стратегій, скільки у системі оцінювання виконання запланованих заходів, наявності і дієвості зворотного зв'язку у системі контролю стратегічного управління підприємством.

Досліджене поняття «ефективність стратегічного управління підприємством». Вивчені різноманітні підходи до трактування даного поняття.

Визначено, що ефективність стратегічного управління підприємством – це результат системи оцінювання ступеня досягнення поставлених стратегічних цілей, скоригований на ступінь дотримання дисципліни використання запланованих стратегією/стратегіями ресурсів.

Проведений порівняльний аналіз підходів до оцінювання ефективності стратегічного управління підприємством: галузевий, ресурсний, результатний, ситуаційний, системний, економетричний.

Обґрунтована диференціація оцінювання ефективності на різних етапах стратегічного управління підприємством (етап розробки стратегій та етап реалізації стратегій).